

Vår saksbehandler
Torill Astrup Svenning

Vår dato
2009-12-03
Tidligere dato

Vår referanse
2009/01676-003/FB/
Tidligere referanse
2007/00915-51FD I 4/BOE

Til
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Kopi til

FORSVARSDPARTEMENTET	
SAKNR.: 07100915-69	
08 DES 2009	
ARKBET:	353-spmp
KASSERES 30 ÅR	
BEVARES	

Høring - forskrift om objektsikkerhet

Det vises til Forsvarsdepartementets brev av 14.10.2009 vedrørende høring forskrift om objektsikkerhet. Nedenfor Forsvarsbyggs kommentarer og innspill til høringsutkastet.

Kommentarer til enkelte bestemmelser

Forskriftens § 2-1 - begrepsbruk

Forsvarsbygg ønsker innledningsvis å påpeke at det brukes ulike begreper om ansvarssubjekt i henholdsvis ny § 17 i sikkerhetsloven (*objekteier*) og Forskrift om objektsikkerhet § 2-1 (*virksomheten*). Begrepet *objekteier* er, i motsetning til begrepet *virksomheten*, ikke definert i sikkerhetslovens § 3. Det er ikke mulig å lese ut av tekst eller sammenheng en realitetsforskjell i tilknytning til begrepsbruken mellom loven og forskriften. Dersom realitetsforskjell ikke er tiltenkt ville det vært fordelaktig om forskrift om objektsikkerhet fulgte sikkerhetslovens system og begrepsbruk fullt ut.

I ny § 17 i sikkerhetsloven stilles det krav om at utvelgelse av skjermingsverdige objekter skal baseres på *skadevurdering*. Begrepet er ikke definert i sikkerhetslovens § 3. Det fremgår av sammenhengen og forarbeidene til loven at skadevurdering er en kvalifisert vurdering av risiko mot og konsekvens for rikets selvstendighet, sikkerhet og vitale nasjonale sikkerhetsinteresser. Begrepet skadevurdering benyttes i en annen betydning i forskrift om sikkerhetsadministrasjon § 5-2. Det ville vært nyttig og klargjørende dersom det etter ikrafttredelse av forskriften ble utarbeidet en veileder som ga retningslinjer for innhold og utforming av skadevurderinger etter ikrafttredelse av ny § 17 i sikkerhetsloven.

Begrepet objekteier – tolking og praktisk betydning for forsvarssektoren

Forpliktelsene etter sikkerhetsloven og forskrift om objektsikkerhet påhviler *objekteier*. I forarbeidene til endring i sikkerhetsloven fremgår det at det "med eiendom forstås løsøre, bygninger, område, naturmiljøet og andre stasjonære eller mobile objekter." Forsvarsbygg forstår begrepet *objekteier* som den som eier eller råder over objektet i tråd med tradisjonelle eiendomsrettslige begreper. Eiendommer som forvaltes av Forsvarsbygg eies av Staten ved Forsvarsdepartementet. I praksis vil råderett over slik eiendom ivaretas av andre i forsvarssektoren basert på delegert myndighet.

I forarbeidene til sikkerhetsloven legges det opp til at *objekteier* også kan være den som utøver en type aktivitet som er omfattet av sikkerhetsloven. Det vil i hovedsak være den aktivitet som utøves i bygninger forvaltet av Forsvarsbygg som kan medføre at et objekt er skjermingsverdig etter

Postadresse	Besøksadresse	Fakturaadresse	Telefon	E-postadresse	Org. nr.	Vedlegg
Postboks 405 Sentrum 0103 Oslo	Grev Wedels plass 5, Oslo	Fakturasenteret Postboks 4394 2308 Hamar	815 70 400 Telefaks	post@forsvarsbygg.no Internett www.forsvarsbygg.no	975 950 662 Bankkonto 7694 05 12065	0

---

sikkerhetsloven. Det må internt i forsvarssektoren være Forsvaret som er ansvarlig for skjermingsverdig aktivitet og som må anses å være *objekteier* og ansvarlig for oppfyllelse av forpliktelser etter sikkerhetsloven og ny forskrift. Forsvarsbygg mener det vil være hensiktsmessig om Forsvarsdepartementet utarbeider retningslinjer internt i sektoren som avklarer roller og ansvar for de ulike aktørene. Det anbefales at bestemmelsene og fordeling av ansvar på sikt innarbeides i FDREBA el.

Forsvarsbygg vil som forvalter av bygninger som benyttes av Forsvaret ha behov for dialog og informasjon vedrørende objektsikring. Det er en forutsetning med dialog og samhandling der det skal gjennomføres fysiske sikringstiltak som krever bygningsmessige tilpasninger – ikke minst dersom flere alternativ kan være aktuelle for å oppfylle krav. Forsvarsbygg imøteser dialog med Forsvarsdepartementet om innhold og utforming av retningslinjer for roller og ansvar for objektsikkerhet i forsvarssektoren.

Utkast til forskrift om objektsikkerhet § 3-6

Forsvarsbygg slutter seg til departementets uttalelser i brev av 14.10.2009 i punkt 2.1 samt brevets punkt 4 vedrørende adgang til å kreve sikkerhetsklarering.

Utkast til forskrift § 4-2 Internkontroll

Forsvarsbygg mener det ville vært hensiktsmessig dersom det ble antydnet hvor ofte internkontroll skal foretas, sml. forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser av 1.7.2001 nr 753, § 2-7, 6. ledd.

Utkast til forskrift 5-2 Overgangsbestemmelser

Forsvarsbygg forstår det slik at det kan være aktuelt å gjøre forskrift om objektsikkerhet gjeldende fra 1.1.2010. Det er i § 5-2 satt frister for å fastsette sikkerhetsklassifisering samt gjennomføre tiltak.

Forsvarsbygg mener fristene kan bli vanskelige å oppfylle for Forsvaret og andre aktører med flere mulige skjermingsverdige objekter. Det vil ta tid å identifisere og vurdere aktuelle objekter samt utarbeide skadevurdering. Erfaringsmessig vil det gå med relativt mye tid til prosjektering, anbudsprosesser samt gjennomføring av tiltak. Dersom det oppstår behov for evt. finansiering over budsjett vil det gå med ytterligere tid slik at det kan bli vanskelig å oppfylle den maksimale rammen for gjennomføring av tiltak senest innen to år. Tidsfristene kan bli problematiske selv om man skulle benytte seg av mulighet til å søke ytterligere ett års forlengelse. Forsvarsbygg anbefaler at maksimal ramme for forlengelse etter søknad til NSM utvides.

Forskrift om objektsikkerhet 5-2 Iverksettelse av tiltak – kostnader og dispensasjon

Det fremgår av forarbeidene til endringene i sikkerhetsloven i Ot.prp. nr 21 (2007-2008) at man ikke forventer vesentlig økte kostnader til forebyggende sikkerhetsarbeid. Det er i brev av 14.10.2009 fra Forsvarsdepartementet lagt til grunn samme forutsetning for bestemmelsen i høringsutkastets § 4-1.

Det legges til grunn at Forsvaret er den av aktørene i forsvarssektoren som er ansvarlig for oppfyllelse av forpliktelser etter sikkerhetsloven og forskrift som *objekteier*. Det vil modellmessig være naturlig å vurdere eventuelle ytterligere tiltak for eksisterende bygningsmasse som brukerdefinert utvikling.

Krav til tiltak bør ikke være mer omfattende enn nødvendig. Det er viktig at krav er klart definert samt at skillet mellom krav og evt. anbefalinger er tydelig for å gjøre prosessene oversiktlige og

---

---

gjennomføringen kostnadseffektiv.

Klageadgang

De fremgår av brev av 14.10.2009 fra Forsvarsdepartementet i punkt 2 at man ønsker en tilbakemelding på om det bør være klageadgang på klassifisering av skjermingsverdige objekter el.

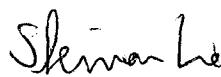
Forsvarsbygg kan ikke se at det er hensiktsmessig med klageadgang for offentlige eiendomsforvaltere på beslutninger om utvelgelse eller klassifisering av objekter fattet av overordnet fagdepartement. Det vil i praksis ofte være etater og forvaltningsbedrifter underlagt et departement med instruksjonsrett som forvalter objekter omfattet av sikkerhetslovens bestemmelser. I slike tilfeller bør avklaringer tas i direkte dialog eller utarbeides særskilte retningslinjer el. Det vil være andre hensyn som gjør seg gjeldende for offentlige aktører med annen tilknytningsform (aksjeselskaper eller særlovsselskaper mv) og private, men dette vil ikke bli kommentert.

Forsvarsbygg mener det bør være adgang til å klage på pålegg NSM gir i medhold av høringsforslagets § 4-3 samt ved evt. avslag på søknader etter § 5-2, andre ledd. Selv om disse påleggene ikke anses som vedtak i forvaltningslovens forstand, vil de kunne ha så vidt store praktiske og økonomiske konsekvenser at beslutningene bør kunne prøves av mer enn én instans.

Klageinstans bør være vedkommende departement som har objektet innenfor sitt myndighetsområde jf ny § 17, første ledd i sikkerhetsloven og høringsutkastets § 2-2.

Frode Sjørnsen
Administrerende direktør

Steinar Lie
Direktør Eiendom